

Ἐν τούτοις ὁ Κύριλλος ὅστις ἐφοβεῖτο τοὺς Ἰησουίτας μᾶλλον ἢ τοὺς Τούρκους, παρεκάλεσε τὸν Σιρ Θωμᾶν Ρούην νὰ ἐπιτρέψῃ ὥστε τὸ τυπογραφεῖον τοῦ Μεταξᾶ νὰ ἐγκατασταθῇ, πρὸς πλείονα ἀσφάλειαν, ἐν αὐτῷ τῷ καταστήματι τῆς πρεσβείας. Καὶ εἰς τοῦτο μὲν δὲν συνήνεσεν ὁ Ρούης, ἀλλ' ἐνοικίασε διὰ τὸν Μεταξᾶ παρακειμένην τινὰ οἰκίαν καὶ ἔλαβεν αὐτὸν ἀναφανδὸν ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτοῦ· ἡ οἰκία ἐκείνη ἔκειτο οὐ μακρὰν καὶ τοῦ Γαλλικοῦ πρεσβείου.

Οἱ δὲ Ἰησουῖται, ἅμα μαθόντες ὅτι μετεκομίσθη τυπογραφεῖον εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ὅτι εἶναι εἰς χεῖρας τῶν πολεμίων αὐτῶν, ἐνόησαν ὅτι κινδυνεύουσι τὸν ἔσχατον κίνδυνον τὰ συμφέροντα καὶ αἱ ἐλπίδες ὧν ἦσαν οὗτοι ἀντιπρόσωποι. Διότι ἐνθυμοῦντο τὰς πληγὰς ἃς ὑπέστη ἀπὸ τῆς τυπογραφίας ὁ καθολικισμὸς ἐν τῇ δύσει, καὶ ἔβλεπον ἤδη προκύπτοντα ἀπὸ τῶν νέων τοῦ Μεταξᾶ πιεστηρίων λεγεῶνα ὄλον βίβλων εἰς ὄγδοον, εἰς τέταρτον, εἰς φύλλον, ἀπειλοῦντα αὐτοῖς πληρεστάτην καταστροφήν. Εἶχον δὲ μάθει παρὰ κατασκόπων, ὅτι ὁ Μεταξᾶς ἄνευ χρονοτριβῆς ἐπεχειρῆσεν ἤδη τὴν ἐκτύπωσιν πολλῶν πολεμιωτάτων τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐκκλησίας συγγραφῶν, μέχρις οὗ ὁ Κύριλλος συμπληρώσῃ τὴν περιβόητον αὐτοῦ ὁμολογίαν τῆς πίστεως, ἣτις ἐμελλε νὰ βάλῃ τὰς βάσεις τῆς μεταρρυθμίσεως τῆς Ἀνατολικῆς ἐκκλησίας καὶ προέκειτο ν' ἀφιερωθῇ εἰς Κάρολον Α'. τὸν βασιλέα τῆς Ἀγγλίας.

πίνου πνεύματος καὶ τοῦ πολιτισμοῦ παρὰ τοῖς χριστιανοῖς, καὶ δυνάμεθα εἰπεῖν ὅτι ἡ τυπογραφία συνεπλήρωσε τὸ τοῦ εὐαγγελίου ἔργον. Πάλιν δὲ ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς τυπογραφίας παρὰ τοῖς Τούρκοις, ἐν ἔτει 1728, ἔρχεται. λέγει ὁ Ἄμμηρος (βιβλίῳ LXY) ἡ παρακμὴ τῆς φιλολογίας αὐτῶν. Ὡστε πᾶν ὅτι ἡ μεγαλοφυΐα τοῦ ἀνθρώπου ἐπενόησε πρὸς ἐπίδοσιν τῆς ἀνθρωπότητος, ἐφαρμοζόμενον εἰς τὴν Τουρκικὴν φυλὴν, δὲν χρησιμεύει εἰμὴ εἰς τὸ νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν ἐξαχρεῖωσιν αὐτῆς.

